

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Voor vroege opsporing van kanker

Uw uitnodiging voor het **bevolkingsonderzoek** **borstkanker**

Waarom dit bevolkingsonderzoek?

Eén op de zeven vrouwen in Nederland krijgt borstkanker. Het is de meest voorkomende kanker bij vrouwen. Borstkanker komt het meest voor bij vrouwen tussen de 50 en 75 jaar. Daarom nodigen we u uit voor dit bevolkingsonderzoek.

Het bevolkingsonderzoek is bedoeld om borstkanker zo vroeg mogelijk te ontdekken. Hoe eerder borstkanker wordt ontdekt, hoe groter de kans op een succesvolle behandeling. Ook is dan vaak een minder ingrijpende behandeling nodig.

U beslist zelf of u meedoet. Als u meedoet, maken we röntgenfoto's van uw borsten. Zo kunnen we zien of u misschien borstkanker heeft, voordat u er zelf iets van merkt.

In deze folder vindt u informatie over het bevolkingsonderzoek borstkanker. Met deze informatie kunt u kiezen of u wel of niet meedoet. Op de website www.bevolkingsonderzoekborstkanker.nl kunt u nog meer informatie vinden.

Wat is borstkanker?

Borstkanker is een kwaadaardig gezwel in de borst. Borstkanker kan langzaam, maar ook snel groeien. Soms kan het gezwel uitzaaien naar andere delen van het lichaam.

Praktische informatie

Maak zelf uw afspraak

Dit kan op 3 manieren:

1. Scan de QR-code met de camera van uw mobiel. Zo komt u meteen op de website. U heeft uw DigiD nodig.

2. Ga naar de website mijn.bevolkingsonderzoeknederland.nl. U heeft uw DigiD nodig.

3. Bel naar Bevolkingsonderzoek Nederland. Het telefoonnummer staat in uw brief.

Vorbereiding:

- Bent u slecht ter been of zit u in een rolstoel? Maak uw afspraak dan telefonisch en geef dit door.
- Trek bovenkleding aan die u makkelijk uit kunt trekken.
- U kunt een sjaal meenemen voor het wachten in de kleedruimte.
- Gebruik geen zalf, poeder of lotion op uw bovenlichaam. Deodorant mag wel.
- Gebruikt u zinkzalf op uw borsten? Stop daar 3 weken voor uw afspraak mee.
- Ga naar de wc voordat u naar de afspraak komt. In de meeste onderzoekscentra is geen wc.

Let op! Wilt u de volgende zaken meenemen naar uw onderzoek:

- De brief die u bij deze folder heeft gekregen. Vul alvast de vragen op de achterkant van de brief in.
- Uw geldige identiteitsbewijs, zoals paspoort, ID-kaart of rijbewijs.

Bij uw afspraak:

- U kunt altijd door een vrouw geholpen worden als u dat wilt.

Het onderzoek in 5 stappen

1 Afspraak maken

- U maakt zelf een afspraak.
- **Vul de vragen op de achterkant van de brief in.**
- **Neem de brief mee.** Neem ook uw identiteitsbewijs mee, zoals ID-kaart, paspoort of rijbewijs.

2 Naar het onderzoekscentrum

U gaat naar een onderzoekscentrum van Bevolkingsonderzoek Nederland. Zij voeren het onderzoek uit.

Het onderzoek gebeurt soms in een gebouw, maar meestal in een grote bus. Een medewerker controleert eerst uw gegevens.

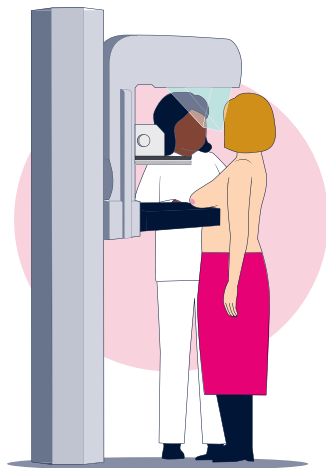
De afspraak duurt in totaal ongeveer 20 minuten.

3 Borstfoto's

Bent u aan de beurt? Dan doet u in een kleedhokje uw bovenkleding uit. Daarna vertellen we u wat er gaat gebeuren.

We maken twee foto's van elke borst. Voor elke foto drukken we uw borst een paar seconden tussen twee platen. Dat is nodig om een goede foto te maken, met zo min mogelijk straling.

De druk kan vervelend voelen, maar is niet schadelijk voor uw borsten. U kunt het tegen de medewerker zeggen als het voor u niet meer prettig is. Samen zorgen we ervoor dat het onderzoek zo goed mogelijk verloopt.

4 Zijn alle foto's gelukt?

Na het onderzoek kleedt u zich weer aan en gaat u zitten in de wachtruimte. De medewerker kijkt of de foto's van goede kwaliteit zijn. Als dat zo is, bent u klaar. Is dat niet zo? Dan maakt de medewerker een of meer foto's extra.

De foto's gaan naar twee artsen. Zij bekijken uw foto's. Meer informatie hierover staat op pagina 10.

5 De uitslag

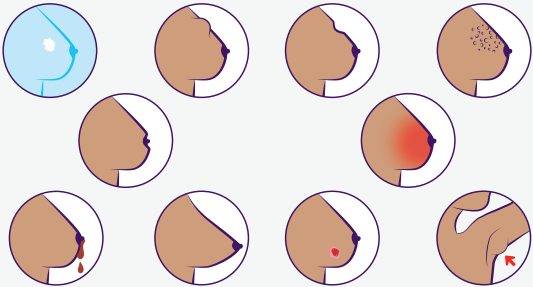
Binnen 10 werkdagen sturen wij een brief met de uitslag.

Wat moet ik doen bij klachten of veranderingen aan een borst?

!

Ziet of voelt u een verandering aan uw borsten of oksel? Of heeft u een klacht aan uw borsten? Wacht niet op het onderzoek maar bel direct uw huisarts!

The image contains ten circular illustrations arranged in three rows. The top row has four circles: a blue circle with a white dot and a blue arrow pointing to it; a brown circle showing a breast with a white dot on the areola; a brown circle showing a breast with a white dot on the areola; and a brown circle showing a breast with a white dot on the areola. The middle row has two circles: a brown circle showing a breast with a white dot on the areola; and a brown circle showing a breast with a red area on the areola. The bottom row has four circles: a brown circle showing a breast with a white dot on the areola; a brown circle showing a breast with a white dot on the areola; a brown circle showing a breast with a red dot on the areola; and a brown circle showing an armpit with a red dot and a red arrow pointing to it.

Ziet of voelt u een van de onderstaande klachten of veranderingen? Doe dan niet mee aan het bevolkingsonderzoek borstkanker, maar maak meteen een afspraak met uw huisarts. Krijgt u klachten na deelname aan het bevolkingsonderzoek, ga ook dan altijd naar de huisarts.

- U voelt een knobbeltje, zwelling of verharding in uw borst.
- U ziet of voelt een bult op uw borst.
- U heeft deukjes of kuiltjes in uw borst.
- De huid van uw borst heeft putjes en ziet eruit als een sinaasappelschil.
- U ziet roodheid, schilfering of intrekking van een tepel.
- Er komt bloed of vocht uit een tepel.
- De vorm of grootte van uw borst verandert.
- Uw borst voelt anders aan dan normaal.
- U heeft een wondje aan uw borst dat slecht geneest.
- U voelt een zwelling in uw oksel.

Vragen die veel vrouwen hebben

“Ik ben op dit moment onder behandeling/controle voor borstkanker, wat nu?”

U kunt niet meedoen aan het bevolkingsonderzoek borstkanker. U kunt zich voor deze ronde afmelden op Mijn Bevolkingsonderzoek via mijn.bevolkingsonderzoeknederland.nl met uw DigiD. Bellen of mailen met Bevolkingsonderzoek Nederland kan natuurlijk ook. De contactgegevens vindt u in de uitnodigingsbrief.

“Ik heb borstprothesen, kan ik meedoen?”

Ja, u kunt meedoen. Er wordt tijdens het onderzoek rekening gehouden met uw prothesen. Uw borst wordt bij het maken van borstfoto's tussen twee platen gedrukt. Volgens plastisch chirurgen is de kans heel klein dat prothesen kapot gaan door de druk. Er is volgens hen daarom geen bezwaar om mee te doen aan het onderzoek.

Lees meer over wel of niet meedoen op www.bevolkingsonderzoekborstkanker.nl.

“Wanneer kan ik beter niet meedoen?”

Soms is het bevolkingsonderzoek minder zinvol voor u. Een andere controle kan dan beter zijn. Bespreek met uw huisarts wat u het beste kunt doen als 1 of meer van deze dingen voor u kloppen:

- u bent heel erg ziek en u kunt niet meer beter worden
- u heeft een erfelijke aanleg voor borstkanker
- er is borstkanker of eierstokkanker in uw familie.

Het bevolkingsonderzoek is gratis

Meedoen aan het bevolkingsonderzoek is gratis voor u.

Is vervolgonderzoek in het ziekenhuis nodig? Dan wordt dat vergoed door uw zorgverzekering. Mogelijk betaalt u dan wel eigen risico.

Heeft u hier vragen over? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar.

Waarom maken we röntgenfoto's?

Met deze foto's kunnen we het weefsel in uw borsten bekijken. Zo kunnen we afwijkingen ontdekken die misschien borstkanker zijn. Dit is nog steeds de beste manier om borstkanker te ontdekken.

Hoe eerder we borstkanker ontdekken, hoe groter de kans op een succesvolle behandeling tegen borstkanker.

We gebruiken zo min mogelijk straling bij elke foto

Het maken van röntgenfoto's geeft straling. In het dagelijks leven krijgt u ook straling. Van elke borst nemen we twee foto's. We gebruiken zo weinig mogelijk straling. Straling kan kanker veroorzaken, maar dat risico is bij deze hoeveelheid heel erg klein.

Beoordelen van borstfoto's

Twee artsen bekijken de foto's. Dit zijn specialisten die zoeken naar afwijkingen op de foto's. Ze kijken ieder apart naar de foto's. Als ze een verschillende uitslag geven, worden de foto's opnieuw bekeken.

Nevenbevindingen

De artsen zoeken op de foto's naar tekens van borstkanker. Soms vinden ze iets anders, dat heet een nevenbevinding. Een nevenbevinding is dus iets dat toevallig gezien wordt. Als het nodig is, geven de artsen dit door aan uw huisarts. De huisarts belt u daar dan over. Meer informatie vindt u op www.bevolkingsonderzoekborstkanker.nl.

Het onderzoek is vooral nuttig als u iedere keer meedoet

Heeft u eerder meegedaan met het bevolkingsonderzoek? Dan vergelijken de artsen de nieuwe foto's met de foto's van uw vorige onderzoek. Zo kunnen ze zien of er verschillen zijn. Dat kan helpen om afwijkingen vroeg te ontdekken.

Een borstfoto heet 'mammogram'.
'Mamma' is het Latijnse woord voor borst.

U beslist zelf of u meedoet

Net als ieder medisch onderzoek heeft het bevolkingsonderzoek voordelen en nadelen. Voor de totale doelgroep zijn de voordelen groter dan de nadelen. Voor u persoonlijk kan dit anders zijn. U beslist zelf of u meedoet.

Borstkanker kan eerder ontdekt en eerder behandeld worden

Met het bevolkingsonderzoek borstkanker kunnen we eerder ontdekken of iemand borstkanker heeft. Bij vroeg ontdekken is de kans groter dat de behandeling succes heeft. Ook is vaak een minder ingrijpende behandeling nodig. Mensen die regelmatig meedoen aan het bevolkingsonderzoek hebben een kleinere kans om te overlijden aan borstkanker dan mensen die niet meedoen.

U kunt zich ongerust maken

Het kan gebeuren dat u wordt doorverwezen naar het ziekenhuis. Bijvoorbeeld omdat er een afwijking gevonden is op een van de foto's. Of omdat de foto's niet genoeg informatie geven. Dat hoeft nog niet te betekenen dat u borstkanker heeft.

Overbehandeling van kanker komt voor

Bijna altijd behandelen artsen borstkanker. Soms groeit een tumor zo langzaam dat iemand er tijdens haar leven geen last van zou hebben. Een behandeling was dan eigenlijk niet nodig. Dit gebeurt bij ongeveer 1 op de 10 personen met borstkanker. We kunnen niet zeggen bij wie behandeling niet nodig was. U beslist samen met uw arts of u een behandeling wilt en hoe dat gebeurt.

Het bevolkingsonderzoek biedt geen volledige zekerheid

Er is altijd een kans dat borstkanker niet wordt ontdekt bij het bevolkingsonderzoek. Daarom is het belangrijk om naar uw huisarts te gaan als u klachten aan uw borsten krijgt.

Wilt u niet meedoen aan het bevolkingsonderzoek?

Als u niet meedoet, wilt u zich dan afmelden? Afmelden kan met uw DigiD op de website mijn.bevolkingsonderzoeknederland.nl.

U kunt ook bellen of mailen. Het telefoonnummer en e-mailadres staan in de brief bij deze folder.

Wat kan de uitslag zijn?

U kunt 1 van de volgende 3 uitslagen krijgen:

1. Geen afwijking gevonden

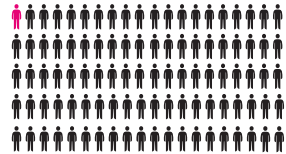
Er zijn op de foto's geen aanwijzingen gevonden voor borstkanker. U krijgt de volgende ronde weer een uitnodiging voor het bevolkingsonderzoek. Krijgt u klachten aan uw borsten? Neem dan altijd contact op met uw huisarts.

98 van de 100 deelnemers
krijgen deze uitslag

2. Niet genoeg informatie

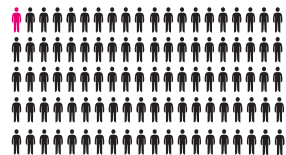
De foto's geven niet genoeg informatie. Er is verder onderzoek nodig in het ziekenhuis. Dat kan bijvoorbeeld een extra foto of een echografie zijn. In de meeste gevallen is er niets aan de hand.

1 van de 100 deelnemers
krijgt deze uitslag

3. Een afwijking gezien

Er is op de foto's een afwijking gezien die borstkanker kan zijn. Er is verder onderzoek nodig in het ziekenhuis. Dat kan een foto of een echografie zijn. Vaak wordt ook een klein stukje weefsel uit de borst gehaald. Dat hoeft nog niet te betekenen dat u borstkanker heeft.

1 van de 100 deelnemers
krijgt deze uitslag

Uw gegevens

Voor het bevolkingsonderzoek verwerken wij uw gegevens. Wij houden ons daarbij aan de wet op de privacy. In het privacyreglement staat wat er met uw gegevens gebeurt.

Kijk voor meer informatie over privacy en het privacyreglement op www.bevolkingsonderzoeknederland.nl/privacy.

De resultaten uit uw onderzoek kunnen helpen het bevolkingsonderzoek te verbeteren. De resultaten van alle deelnemers bij elkaar geven veel informatie. We wisselen daarom ook gegevens uit met onderzoeks- en zorginstellingen. Bij wetenschappelijk onderzoek zorgen we ervoor dat de onderzoeker niet weet van wie de gegevens zijn.

We kunnen contact opnemen met uw huisarts

Als er verder onderzoek nodig is, nemen wij contact op met uw huisarts. De huisarts zorgt voor een verwijzing naar het ziekenhuis.

U kunt bezwaar maken

Wilt u niet dat uw gegevens worden gebruikt voor kwaliteitsonderzoek of wetenschappelijk onderzoek? Maak dan bezwaar via Bevolkingsonderzoek Nederland vóór u meedoet aan het bevolkingsonderzoek. De contactgegevens staan in de brief bij deze folder.

Kijk voor meer informatie over bezwaar maken op www.bevolkingsonderzoeknederland.nl/bezwaar.

Meer informatie

Meer informatie over borstkanker, het onderzoek en de voordelen en nadelen vindt u op www.bevolkingsonderzoekborstkanker.nl.

Of scan deze QR-code met de camera van uw mobiele telefoon. Zo komt u meteen op de website.

“Ik doe niet mee aan het bevolkingsonderzoek, want je krijgt geen volledige zekerheid. En ook kan er tussen twee onderzoeken in iets ontstaan.”

“Ik doe mee aan het onderzoek, want het is voor mij een soort ondersteuning in de zorg voor je lichaam. Je controleert regelmatig zelf of je wat ziet of voelt, maar het onderzoek geeft meer zekerheid of er wel of niet wat aan de hand is.”

***bevolkings*onderzoek**

Een bevolkingsonderzoek is een gratis medisch onderzoek om een ziekte vroeg op te sporen. De overheid biedt 3 bevolkingsonderzoeken naar kanker aan. Het gaat om de bevolkingsonderzoeken baarmoederhalskanker, borstkanker en darmkanker. Deze ziekten zijn vroeg op te sporen, nog voordat klachten ontstaan.

Aan de inhoud van deze folder is veel aandacht besteed. U kunt er geen rechten aan ontleen.

Multiple languages / andere talen

This information is available in English at

Bu bilgiyi Türkçe olarak şu internet sitesinde okuyabilirsiniz

يمكنكم قراءة هذه المعلومات باللغة العربية على الموقع

Ви можете прочитати цю інформацію українською на веб-сайті

Вы можете прочитать эту информацию на русском языке на веб-сайте

www.bevolkingsonderzoekborstkanker.nl/vertalingen

Deze folder is tot stand gekomen in samenwerking met huisartsen (NHG), radiologen (NVvR), screeningsexperts (LRCB), KWF, Pharos, Borstkankervereniging Nederland en Bevolkingsonderzoek Nederland.

**bevolkingsonderzoek
nederland**

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven

www.rivm.nl

juli 2024

De zorg voor morgen
begint vandaag